

De Heer P. CRAHAY
Directeur van de Directie voor
Monumenten en Landschappen
Ministerie van het Brussels
Hoofdstedelijk Gewest - BROH
CCN-Vooruitgangstraat 80, bus 1
1035 Brussel

U/Ref: MVH2003-0017/30/2008-419
O/Ref: GM/AND2.6/s.451
Bijlage : 1 dossier

Brussel,

Mijnheer de Directeur,

Betreft : ANDERLECHT. Voormalige Veeartsenijschool. Grote Kliniek. Verbouwing van de linkervleugel tot woningen. Principeadvies van de KCML.
Dossier behandeld door Mevr. M. Vanhaelen.

In antwoord op uw brief van 11 februari 2009, ontvangen op 13 februari, hebben wij de eer u te melden dat onze Commissie tijdens haar vergadering van 18 februari 2009 over hoger vermelde aanvraag volgend principeadvies heeft uitgebracht.

De aanvraag betreft de herbestemming en herinrichting van de linkervleugel van de “Grote Kliniek” van de voormalige Veeartsenijschool tot woningen. Eerdere projecten voor de herbestemming tot kantoren of een publieke functie kregen geen verder gevolg. Ook voor de rechtervleugel is een herbestemming tot woningen voorzien. De KCML bracht over dit laatste project op 14/11/2007 een gunstig eensluidend advies onder voorbehoud uit.

De Commissie merkt vooreerst op dat de ingediende documenten vrij summier zijn, vooral wat de bestaande toestand betreft. Hiervan werden slechts enkele foto's aan het dossier toegevoegd. Plannen en opstanden van het bestaande gebouw ontbreken echter. Dit bemoeilijkt de nauwkeurige beoordeling van het voorontwerp. De Commissie stelt dan ook voor ter plaatse het gebouw te bezoeken zodat ze zich een beter beeld van de bestaande toestand kan vormen (bezoek voorzien op 03/03/2009).

Algemeen genomen is de KCML niet gekant tegen een herbestemming tot woningen van dit deel van de Grote Kliniek. Echter, ze meent dat een aantal van de voorgestelde ingrepen, in zoverre op basis van de ingediende documenten kan worden vastgesteld, het erfgoed niet ten goede komen. Ze vraagt dan ook rekening te houden met onderstaande bemerkingen en het ontwerp in overeenstemming hiermee te wijzigen met het oog op het aanvragen van een unieke vergunning.

De belangrijkste ingreep waarover in het kader van het voorliggende project advies wordt ingewonnen is het loskoppelen van de achtergevel van het hoofdvolume (kruising tussen beide

gebouwdelen) teneinde de natuurlijke lichtinval in dit volume te vergroten. Een gelijkaardige ingreep werd in het verleden reeds aan de rechtervleugel doorgevoerd. Volgens de aanvraag zou dit in de jaren 1950 zijn gebeurd (datering te verifiëren). In elk geval gebeurde dit voor de bescherming als monument van de gevels en daken van de oorspronkelijke gebouwen van de veeartsenijschool (besluit van 22/02/1990).

De Commissie is geen voorstander van de voorgestelde ingreep. Ze meent dat dit een verdere aantasting zou betekenen van de oorspronkelijke architectuur van de Grote Kliniek die, voor wat de linkervleugel betreft, tot op heden werd bewaard. In dat opzicht vraagt ze dan ook de inrichting van de woningen opnieuw te bestuderen, in het bijzonder wat de ruimte op de kruising van de twee vleugels betreft (1^e verdieping) die best een andere bestemming krijgt (geen leefruimte) waar minder natuurlijke lichtinval voor vereist is zonder kwaliteiten van deze ruimte daarbij uit het oog te verliezen.

Het dossier kondigt ook een aantal andere wijzigingen aan van de gevels en daken, meer bepaald de verlaging van de borstwering van de ramen en het plaatsen van dakvlakramen, type “cast”. De vergroting van de raamopeningen, door een verlaging van de borstweringen, wordt systematisch voor alle gevels voorgesteld. ***De Commissie stelt zich vragen bij de noodzaak van die ingreep en vraagt deze beperken tot de overeenkomstige gevels van de rechtervleugel.*** Een vergelijking van beide projecten geeft aan dat in de rechtervleugel die ingreep niet werd doorgevoerd op de buitengevel van het lage volume. Overeenkomstig hiermee zou de huidige configuratie van de overeenkomstige gevel van de buitengevel van de linkervleugel eveneens behouden moeten blijven (“gevel 2” van het voorliggende ontwerp).

Voor wat de nieuwe dakvlakramen betreft stelt de Commissie eveneens vast dat het aantal nieuw te plaatsen ramen in vergelijking met wat in de rechtervleugel voorgesteld werd, toeneemt. Zonder tot elke prijs een volledige symmetrie met de rechtervleugel te moeten nastreven, ***vraagt de Commissie het aantal dakvlakramen te beperken tot wat strikt noodzakelijk is voor de natuurlijke verlichting van de onderliggende vetrekken.***

Tot slot vestigt de Commissie de aandacht op de nog aanwezige interieurelementen die, ondanks het feit dat ze niet in de bescherming werden opgenomen, een erfgoedkundige waarde vertonen (kolommen, spanten, e.a.?). Ze vraagt of er in het ontwerp rekening werd gehouden met het behoud van die elementen. Ze wenst ook ter plaatse kennis te nemen van de interieurs zodat ze zich een beter beeld kan vormen van de binnenruimten en hun toestand om de impact van het ontwerp op het interieur beter te kunnen evalueren.

Met de meeste hoogachting,

G. MEYFROOTS
Adjunct-secretaris

G. VANDERHULST
Wvd. Voorzitter